

DAJMY POŻYC HARCERSTWU

Harcerstwo stanowi swoisty fenomen polskiego ethosu narodowego. Będąc ruchem ideowo-wychowawczym, a nie politycznym było rozwiązywane, delegalizowane i wypaczane właśnie z przyczyn politycznych. Każdorazowo jednak powracało na społeczne forum w nienaruszonej treści i stosownej formie. Tak było w okresie wojny /50-lecie utworzenia Szarych Szeregów obchodzimy w tym roku/, w 1956r. /Aleksander Kamiński został Przewodniczącym Prezydium Rady Naczelnej ZHP/, w 1980r. /Kręgi Instruktorów Harcerskich im. Andrzeja Małkowskiego i Niezależny Ruch Harcerski/ oraz w 1989r. Obecnie wydaje się, że dla polskiego harcerstwa nadeszły wreszcie pomyślne czasy. Możliwość jawnego działania posiada Związek Harcerstwa Rzeczypospolitej, największa organizacja alternatywnego harcerstwa w kraju, w Krakowie powstał Komitet Odrodzenia ZHP, kontynuuje swą pracę Polska Organizacja Harcerska i kilka mniejszych organizacji i stowarzyszeń. Korzystne zmiany zachodzą także w dotychczasowym ZHP, który pogodził się z utratą swej monopolistycznej pozycji. Tym niemniej sytuacja harcerstwa wcale nie rysuje się w różowych barwach. Trwające 45 lat wypaczanie w oczach społeczeństwa i w umysłach wielu instruktorów idei i tożsamości harcerstwa wywołało trudne do zatarcia piętno rodzące nie zrozumienie sensu i powołania harcerstwa. Owo niezrozumienie stanowi istotną barierę w porozumiewaniu się harcerstwem alternatywnego nie tylko z dotychczasowym ZHP ale także ze swymi naturalnymi sojusznikami i całością społeczeństwa. Istnieje więc paląca konieczność publicznego wyjaśnienia sensu i wartości harcerstwa oraz wskazania istniejących w tym zakresie w minionych latach deformacji.

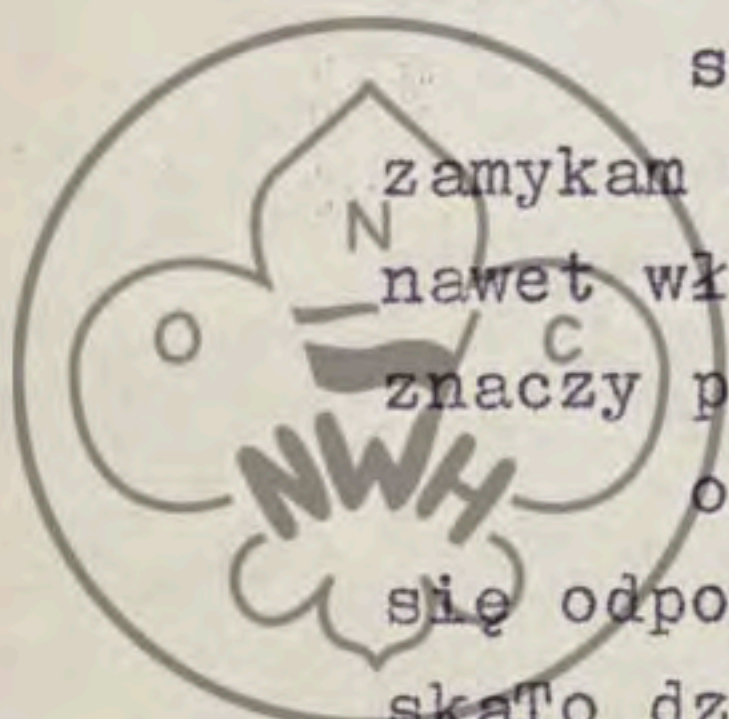
~~W latach sześćdziesiątych,~~ po stłamszeniu odnowy harcerskiej roku 1956 nastąpiło ubezwłasnowolnienie harcerstwa i podporządkowanie go administracji państwowej. Harcerstwo poczęto traktować /pomijając aspekt polityczny gdyż tu sprawa jest jasna/ jako organizację do wykonania zadań doraźnych, administracyjnych. Wskaźnikami jakości harcerstwa stały się: stopień uharcerzenia szkoły i wielkość tzw. akcji letniej. Celem harcerskiej maszyny urzędniczej /z chlubnymi wyjątkami/ było nie wychowanie lecz organizowanie dzieci, wywożenie ich na wielkie zgrupowania czyli kolonie letnie pod namiotami, prowadzenie na mityngi i pochody. Niestety do dziś w wielu kręgach społecznych ~~panuje~~ ^{pokutuje} takie rozumienie harcerstwa rozliczanego z ilości dzieci, wielkości obozów, zasięgu akcji ulotkowych.

sznurków i szpalerów umundurowanej młodzieży zeó sztandarami traktowanej jako ozdoba i element folklorystyczny. W tegorocznej gdańskiej gazecie regionalnej można było przeczytać entuzjastyczny artykuł o obozach gdzie dzieci miały świetne warunki do wypoczynku tzn obfitość jedzenia, łódki i żaglówki bez wspomnienia, że kadra tego obozu jest znana z nieprzestrzegania Prawa i Przyrzeczenia harcerskiego. Zatrważające spustoszenia jakie poczynił ten sposób rozumienia harcerstwa przejawiają się także w preferowaniu przez wielu skąd inąd dobrych instruktorów pracy drużyn "do wewnątrz", dla harcerza, przy zupełnym pomijaniu służby na rzecz otoczenia traktowanej jako dodatek a nie element konstytuujący harcerstwo. ~~Wymagania i pryncypy przy ich realizacji~~ Prymat organizowania nad wychowaniem w konsekwencji ~~zrodził~~ zrodził dwa negatywne zjawiska: dawanie i robienie przez instruktorów wszystkiego za harcerzy zamiast wymagań i pomocy przy realizacji tych wymagań /ubezwłasnowolnienie młodzieży/ oraz fasadowość i deklaratywność harcerstwa. ~~Obie kwestie~~ ^{uznienie jak brać zamiast jak dawać} ~~stanowią~~ ^{Obie dwa} stanowią ~~to~~ zaprzeczenie metody harcerskiej.

Czym natomiast harcerstwo winno być? O istocie harcerstwa decydują dwa kamienie węgielne: w y c h o w y w a n i e i to wychowywanie do działania poprzez działanie, poprzez wymaganie i stawianie coraz to wyższych poprzeczek oraz p r z y k ł a d o s o b i s t y i n s t r u k t o r a jako podstawowe narzędzie formacyjne. Harcerstwo jako organizacja ma stwarzać zdrowe środowisko wychowawcze, w którym do głosu mogą dojść wartości zawarte w Prawie i Przyrzeczeniu Harcerskim^{1/}. Wartości te wyrastają z całego dorobku ogólnoeuropejskiej w tym polskiej kultury i cywilizacji. Dlatego też nie może zaskakiwać ^{ich} ogromna zbieżność ze wskazaniami i zasadami etyki chrześcijańskiej. Harcerstwo polskie zawsze starało się być otwarte dla ludzi różnych wyznań i poglądów. Taki jest np. ZHR. Ale korzeni harcerstwa i jego tożsamości tak jak korzeni i historii naszego narodu nie da się zrozumieć bez chrześcijaństwa, o czym mówił Jan-Paweł II na Placu Zwycięstwa. Do podstawowych wartości harcerskich należy: służba, odpowiedzialność, /w tym aktywność/, odwaga, wolność i prawda.

s ł u ż b a : ... "to znaczy widzę i dostrzegam drugiego, Nie zamykam się w sobie w ciasnym podwórku własnych interesów czy też nawet własnych osądów. Czuwam - to znaczy miłość bliźniego - to znaczy podstawowa między ludzka solidarność."

o d p o w i e d z i a l n o ś ć : ... "to znaczy także czuję się odpowiedzialny za to wielkie dziedzictwo, któremu na imię Polska to dziedzictwo stanowi zarazem wezwanie w znaczeniu etycznym"

Pomorska Chorągiew

Związku Harcerstwa Rzeczypospolitej

archiwum